

Jakob en Ezau

Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gebaat.

ROMEINEN 9:13

Denk niet dat ik beweer dat ik de grote mysteries van de uitverkiezing volledig zal ophelderen. Er zijn mensen die denken dat ze alles over dit onderwerp weten, ze draaien het zo gemakkelijk om hun vingers alsof het iets heel gewoons is. Reken er maar op dat degenen die denken dat ze alles over dit mysterie weten, er eigenlijk maar bijzonder weinig over weten. Door de beperking van het menselijk verstand zien zij slechts de bodem van hun eigen kennis. Zij die diep graven ontdekken dat in de lagere diepten die zij kunnen bereiken, een nog veel grotere diepte is. Het is een feit dat de grote vragen over verantwoordelijkheid, vrije wil en de predestinatie van de mens keer op keer zijn betwist en op tienduizend verschillende manieren zijn beantwoord. Het resultaat is dat we net zoveel over de zaak weten als toen we er voor het eerst over spraken. De tegenstanders hebben elkaar zand in de ogen gestrooid, waardoor ze elkaar het zicht hebben ontnomen; vervolgens hebben ze geconcludeerd dat ze zelf konden zien omdat ze de ogen van anderen hadden verblind.

Het is heel wat anders om iemands leer te bestrijden dan om je eigen opvattingen te onderbouwen. Het is makkelijker om iemands veronderstelling over deze waarheden te weer-

leggen dan om je eigen standpunt sterk te onderbouwen. Daarom zal ik proberen de tekst in Gods Woord zo zorgvuldig mogelijk te behandelen. Ik ben van mening dat, als we ons gewoon aan de leer van de Bijbel zouden houden, we veel wijzer zouden zijn dan we nu zijn. Zodra we ons afkeuren van het hemelse licht der openbaring en vertrouwen op de bedrieglijke inspanningen van onze eigen verbeelding, komen we in moerassige gebieden terecht. Dan verdwijnt de vaste grond onder onze voeten, zodat we beginnen te zinken. In plaats van vooruitgang te boeken, merken we dat we vast blijven zitten.

Feit is dat noch jij, noch ik het recht heb om meer over de uitverkiezing te weten dan wat God ons bekendmaakt. Dit zou genoeg voor ons moeten zijn. Als het de moeite waard was om er meer over te weten, dan zou God het wel aan ons geopenbaard hebben. Wat God ons heeft verteld, moeten we geloven. Maar door de kennis die we hiermee opdoen, zijn we geneigd om er onze eigen vage ideeën aan toe te voegen, waardoor we ongetwijfeld verkeerd bezig zijn. In alle meningsverschillen zou het beter zijn als mensen zouden zeggen: ‘Alzo zegt de HEERE’ in plaats van: ‘Zo denk ik erover.’

Met de hulp van de Heilige Geest zal ik proberen het licht van Gods Woord op dit grote leerstuk van de goddelijke soevereiniteit te werpen. Daarbij zal ik een Bijbelse uitleg geven waarom sommige mensen uitverkoren zijn en anderen achterblijven – het grote feit dat God zegt: ‘Jakob heb ik liefgehad, en Ezaü heb ik gehaat.’

Geknoei met Gods Woord

Het is een vreselijke tekst, waar ik zo eerlijk mogelijk over zal zijn. Sommigen mensen zeggen dat het woord 'haten', eigenlijk geen haten betekent. Het zou 'minder liefgehad' betekenen. 'Jakob heb ik liefgehad, en Ezau heb ik minder liefgehad.' Het zal goedbedoeld zijn, maar ik geloof niet dat het zo is. Er staat hier gewoon 'haten'; en totdat men mij een andere versie van de Bijbel brengt, blijf ik hierbij. Ik geloof dat de term juist vertaald is. Het is ook niet de bedoeling dat de betekenis van het woord 'haten' krachtiger is dan in de oorspronkelijke betekenis. Maar zelfs als dat wel zo zou zijn, benadert dit het doel beter dan de andere vertaling die ons wordt aangeboden in die nietszeggende woorden 'minder liefgehad'. Ik neem het graag zoals het er staat. Feit is dat God van Jakob hield, en niet van Ezau. Hij koos Jakob, maar niet Ezau; Hij zegende Jakob, maar Hij zegende Ezau nooit. Zijn barmhartigheid volgde Jakob zijn hele leven, tot het laatst toe, maar Ezau daarentegen werd nooit gevolgd door Zijn barmhartigheid. Hij liet hem doorgaan in zijn zonden en bewees daarmee die verschrikkelijke waarheid: 'Ezau heb Ik gehaat.'

Anderen zeggen, om van deze verschrikkelijke tekst af te komen, dat het hier niet over Jakob en Ezau zelf gaat, maar om de natie. Het zou hier gaan om Jakobs kinderen en Ezaus kinderen; de kinderen van Israël en Edom. Ik zou weleens willen weten wat het verschil is. Wordt de moeilijkheid soms weggenomen door de verkiezing nog verder uit te breiden? Sommige wesleyaanse broeders zeggen namelijk dat er een verkiezing op nationaal niveau is. God zou sommige vol-

keren hebben uitverkoren en andere niet. Zij beweren dat het onrechtvaardig zou zijn van God om sommige personen wél te verkiezen en andere niet. Ik zou hen terecht kunnen vragen: is het niet even onrechtvaardig van God om het ene volk wel te verkiezen en het andere niet? Het argument waarvan zij denken dat het ons onderuithaalt, haalt hen ook onderuit. Er is nog nooit zo'n dwaze uitvlucht geweest als de poging om een nationale uitverkiezing ter sprake te brengen. Wat is het verschil tussen de verkiezing van een natie en de verkiezing van vele individuen? De verkiezing van een heel volk komt op hetzelfde neer als de bijzondere verkiezing van een individueel persoon. Mensen kunnen gewoon niet begrijpen dat als (en dat geloven we geen moment) God onrechtvaardig zou zijn door de ene persoon uit te kiezen en de andere niet, Hij nog onrechtvaardiger zou zijn door een heel volk te verkiezen. Nee! De moeilijkheid kan op deze manier niet worden weggenomen. Ze wordt juist veel groter door dit dwaze geknoei met Gods Woord.

Hier is het bewijs dat dit onjuist is; lees het vers dat eraan voorafgaat. Er staat helemaal niets over naties. Er staat: 'Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve, niet uit de werken, maar uit de Roepende, zo werd tot haar gezegd: De meerdere zal de mindere dienen; gelijk geschreven is: Jakob heb Ik liefgehad, en Ezeu heb Ik gehaat.' Het verwijst naar de kinderen, niet naar de naties. Natuurlijk werd dit later vervuld met betrekking tot de positie van de twee naties – Edom moest Israël dienen. Deze tekst betekent precies wat er staat; er

worden geen volkeren bedoeld, maar de genoemde personen. 'Jakob', dat wil zeggen, de man wiens naam Jakob was, 'Jakob heb ik liefgehad, en Ezau heb ik gehaat.'

We moeten voorzichtig zijn met hoe we met Gods Woord omgaan. Ik heb gehoord van mensen die passages veranderden omdat ze hun niet bevielen. Weet je, ze kunnen niet veranderd worden, ze blijven echt precies hetzelfde. De enige manier waarop we Gods Woord kunnen beïnvloeden is door het gewoon te laten zoals het is en er ons door Gods genade aan over te geven. We moeten nooit proberen om Gods Woord voor ons te laten buigen. Het is ook niet mogelijk, want de waarheden van de goddelijke openbaring zijn zo zeker en vast als de troon van God. Als een man van een mooi uitzicht wil genieten en er ligt een machtige berg op zijn pad, begint hij dan aan de voet van die berg te hakken, in de ijdele hoop dat het uiteindelijk een vlakte voor hem zal worden? Nee, integendeel, hij zal zijn doel proberen te bereiken door de berg met ijver te beklimmen. Hij weet heel goed dat dit de enige manier is om het doel te bereiken dat hij voor ogen heeft. Wij zouden hetzelfde moeten doen; we kunnen Gods waarheden niet verlagen tot ons arme, eindige begrip. De berg zal voor ons nooit naar beneden komen, maar we kunnen kracht putten uit onze kennis van goddelijke zaken door steeds hoger te klimmen. Alleen op deze manier kunnen we hopen de zegen te verkrijgen.

Ik wil twee dingen opmerken. Ik leg deze tekst zo uit dat hij precies zegt wat er staat, zonder ook maar iets te veranderen: 'Jakob heb ik liefgehad, en Ezau heb ik gehaat.' Om